

914

L

Mag. St. Bc.

P

kat.komp.

Poetye n° 1861.
[DZWONOWSKI, JAN]

1883. XH. 247. 1. kłen

Biblioteka Jagiellońska

stdr0014127

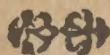
914

S E Y M
Albo
CONSTITV
T I E
D O M O W E.

Gdzie te żarty prawdę pokazuia/ Brorzech iest
Artykułow Gesć.

Brorze pisano w Oleśnicy /
Wąpaccanowskiej wlicy.

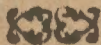
Roku Tysiąc Sekę set dwudziestego piątego/
Rieby było obfitość barżgu owsianego.

Do Czytelnika.

N Jeżeli Czytelniku ale wytrwaj mało/
Czytaj pilnie / obaczysz co sie napisało.
Jestli sie nie podoba / albo cie w czym tlniono/
Wierzże mi / że o tobie namniemy nie myśiono.
Maztu wzmiątkę po cześci w porządku Seymiorowym
Byś sie czuł w powinności / o rzadzie domowym.
Zwłaszcza ty który w domu masz rzecz pospolita /
Potrzebąc sie zapomoc w maletność obfita.
Potym z nieprzyjacielem wniey sie obchodzie /
A nie daway sie żenie nigdy za nos wodzicie /
Toć nie przymowła żadna / ani przykra mowa /
Chcesz sie wie cey dowiedzieć przeczytaj te slowa /
Bodź taśkam / a nieśmiej sie z tych stareżnych rzeczy /
Wszystko to na pożytek pospolitey rzeczy.

914I

S E Y M V

Domowego Artykułow Śeść.

1188

PIERWSZY ARTYKUŁ.

Tak naprzód w Artykule pierwszym stanowiono/
 Aby sydlem naware/ swayca barbsz ladano.
 A na roznie lastowym przypiełano gruce/
 A skoro sie wpiecze / wryznac po stuce.
 Ktoby zaś niechciał pragnoc po potrawach takich/
 Niech ziedla wgdzenia sledziow ledaiakich.
 Kto też nie nie dał wárzyć/ peronle nie bedzie ladi/
 Stodnym od stolu wstanie/ tak y za stol diadi.
 Potym sie z tym dekretem prabło Seym rkwapil/
 Kto piwá nie ma zacz pic / by sie wody nápil.
 Czemu ráczey do czasu nie laza borgowác/
 Zeby sie cziek zdłuży w sy/ mogli precz powedrowác.
 Dlogoteż kto gościem/ niech sie z nim nie swarzy/
 Niech milczy / á przecie ie/ co dla niego wstazy.
 Potrzećie o tych rzeczach táleinnie rádzili/
 Kto wozym wostn ieździ by sie nie wádžili.
 Seym potwierdził ten dekret: tym tego dowodził/
 Kto swego łonia nie ma by piechota chodžil.
 Maistnośc Ktopotera / niech odpraw i singi/
 Bo mu inż na tak chetni beda do poslugi.

A z

Biedy

Scyma Domowego.

Biedy inż nie máš co brát: trzymać było páni/
 Widziš że áni tobie / ni slugom dostanie.
 Biedzieš potym w stolu siadał pácholczego/
 Czemu: iżes nie vmiał śanować swiego.
 Kto fortune raz stráci / trudno ją w tyl chytái/
 Także kto miał / wtracił / trudno o to pytái.
 Dzisieyszy dzień lepszy jest / niżli wczorá było/
 Nie wtye niśt ná tym co inż wptyneło.
 W tropielnicy też włołiom nlech nie łowio śledzi/
 Orlem ich gonić mogą / bō ten wzgore siebś.
 Kárpí też ná vgorze żeby nie łowiono/
 Bo by tam drob wśeláli bérzo potkorzono.
 Bákazano też łowić wiecierzem Jeleni/
 Żmíe / ná wiosna / lecie / iáło y w iesieni.
 Rybitwom wśelákim tego zábronili /
 Żeby łoni ná trawie wedg nie łowili.
 Kótá w morze nie kupuy / ná tym nie wtyeš /
 Pámietay się tam przespáć / tedy się wpiješ.
 Nlechay też káždy goły czapke sobie kupi/
 Czapnik ieś nie da darmo chyba by był głupi.
 Dważay káždy pilnie tákie zákazanie /
 Przestopili / zárazem bántem zostanie.

ARTYKUŁ WTORY.

O Rzeczy Pospolitey.

Potym

Po tym radzili o tej pospolitej rzeczy /
 Niechay sie w chleb przyczynia to ma składzić.
 Niech kasa w domu będzie y na kłuski mała /
 Dla Rzeczypospolitej y poleć w droga.
 Coby przysłał do grochu / także do kapusty /
 Faszkę masła / także też świni smalec i kłuski.
 A to nie wierzy / niech sobie artykuły czyta /
 A niewola gdy iść woła tą rzecz pospolita.
 Co altem / drugie hasem / a trzecie dystantem /
 A co gorzka y matka żądziwa w agantem.
 Gdy pocznie od klawisza / gąmant go zowia /
 A olta wy wyniesie swoja gebo gotowa.
 Już tam beda wálante / beda boże łazni /
 Żadna rzecz pospolita bez przestanku drażni.
 Woła / kłoci / przellina / niemaż żadnej rzeczy /
 Coby sie wwarzyło Pospolitej rzeczy.
 W ten czas gospodarz smutny / zle wiec sobie tasy.
 Drzy na rzecz pospolita / a sam czwarci snasy.
 We wtorek nie ma co iść / pości y Niedziela /
 Mowi mało Pan Bóg da gdy nie robi wiele.
 Przeto takim fazano na roboty chodzie /
 Roleć i osiść / łazć kopać / y ogrody grodzić.
 Ogrodziwszy / marchew siać / nasadzić kapusty /
 Czymby Rzeczpospolita żywił w miesopusty.

Seymu Domowego

Bá y pościeby zjadły z iaci sunt w edzonci/
 Gryzłyby częsem głoby / gryzłyby y plonki.
 Kosiżano też y tym obrażu wymować/
 Co owo zwykli winem geby swe napawać.
 Śalazano im lecie odpoczywać w chłodzie/
 Bo wlec tądowi zimie kada pościć w kłodzie.
 A komu lecie praca przychodzi nie śnadać/
 Ten w głodzie zimie strawi gdy nadze przypadnie.
 Kob na Rzeczpospolita / y na żona musiś/
 Nie będzieś pierwej panem / aż nadze śnaciś.
 Wlec sie głoda Seymowym dekretem przecięć/
 O Rzeczpospolita gród / czymby ia wypzywić.

ARTYKUŁ TRZECI

3 strony Nieprzyjaciela.

NAten Artykuł wszyscy zgodnie sie zchylili/
 Żeby nić nle wstybał cichuchno radzili.
 By tego nie obiawiał żaden z nich niomu/
 Naygorzsy nieprzyjaciół pijał żoná w domu.
 Byś też chciał naysposobniejszy z nie sobie poradzić/
 Bądź modry jak Salomon musiś sie z nie zwadzić.
 Nайдзі ona przyczyna do Meżá swoiego/
 By miała niewiem takó nayspożynieyşego.
 Choć ley we wşem dogodzi / co ley dnşá raczy/
 Przecię ona na Meżá iako wroná kraczy.

Prożno

Artykuły.

Prozno pancerz wyćiera / y chędożyzbroie/
Bo mowi / ia sie tego by nāmniey nie boie.
Prozno nā koś w siādamy prozno hārcniemy/
Gdy nieprzyiaciel przyćnie / to nic nie vmiemy.
Trudny znia pojedynek / bārzo trudna zwādā/
Nim ia nalepiey zbijeś / onā temu rādā.
A kiedy iey po bitwie oczy podeśnicia/
Wtāzuie Māzowi wey sie ludzie śmiela.
Niecnotliwy człowiecze mogteś gđzie indziej bić/
Pewnieś mie chciał niecnoto nā wieli oślepić.
Ala nimie Bog zachował cākowey chromoty/
Obaczyś ieslić wstāne do iakiey roboty.
Baczy Māz krotosile po niey znāminita/
Czāsem go tije m sflucze y rzezpospolita.
Wrzłomo sie rozchoruie / to y iesć nie moze/
Ali sie ty frāsnieś Māżyku nieboże.
Rychley by sie z tym ziednal co z toba wręcz poydzie/
Onā silā kośtuie nim iednānie doydzie.
Rozmāite iey rzeczy bedzieś obiecował/
A to y owo kupić / co byś iey dārował.
Ze by sie odgniewālā / ā onā sie dāsa/
Drażni rzezpospolito / iāko sukā pōsa.
Nu choc inż potym bedzie po izbie chodzilā/
Dopieroz przyaciōłmi tām bedzie grozilā/

Seyntu Domowego.

Owá sie z Mężem zjedna przecia b o kłm chodzi /
 Nlayda ia takowego co mi w tym dogodzi.
 Sei sie sucho to tylko nie odrze / wierz temu /
 Dogodze ia nie dlugo przedsiwzięciu swemu.
 Nie trzeba y do Instant iezdzieć przeciw Swedom /
 Predko gomonu z żona nápełniß pelen dom.
 Szkoda sie Niemieckimi siglarstwami bawić /
 V micia sie tu żony swoim mężom stawić.
 Przeto postanowiono dla pewney obrony /
 By każdy mąż miał beben v drzwi dla zley żony.
 Rieby ona kłopotu záżyć będzie chciała /
 To iey głośno w beben bić żeby táńcowala.
 Niech też będzie pißczalká owá osobliwa /
 Wiec w nie pißkac ná ten czas gdy będzie gorliwa.
 Wzdy w niey zły duch vmißknie / kiedy ia záglußyß /
 Tak rozumiem że wody ia ia mnyßa sferußyß.
 A leßli sie sprzećwi wiec iey w ten czas pratem /
 Dla tego że wzgárdziła Seymowem Dekretem.
 By ná nie wólcó nie pádła ná ten czas z przygody /
 Niey dla niey powroz dobry y toci tel wody.
 Jesliby iey złość zia dła iála sie dzierzala /
 Wypadz woda powrozem by dobrze poznala.
 Pewnie tam nie będzie miała złość żadney iney /
 Gdy iey powrozem wodę grzbieć dobrze námo czy.

A kiedy

Artykuły.

A żeby każda żona y złość tę przewalczyß/
 Łatwiec iuż z nią będzie wśgak to sam obaczyß.
 Kośćtorny to Artykuł/ bogday w niebie byli/
 Łacy Senatorowie/ co go stánowili.

ARTYKUŁ CZWARTY.

O kolo wybiórání Postow.

I Kto trzeba mądrego w poselstwie do Turck/
 Takiego w dziewosłoby do tych tu iąszczurek.
 Co owo w plażczách chodzą by w kapturách mnichli/
 Kżkomo polornie patrza/ á chytre tak listli.
 Gdzie sie rozumu weza/ nie wierze by wśkole/
 Że umieia każdego sztucznie wywieść w pole.
 Choć w sławnym Collegium nigdy nie bywáio/
 Wždy im to musi przyznáć/ iże náś nas mąg.
 By był kto nastuczniczyß/ á przed nimi stánie/
 Jedną ná drugą poprzyzy/ wnet dżirone mniemánie.
 Choć ony iáko głuski cicho sobie siędzo/
 Jeszcze ty nie pomyśliß/ á iuż ony wiedza.
 Jedną ná drugą mrugnie wnet sie zrozumieia/
 Gdy prostańá dostáno/ to sie z niego śmieie.
 Nie nowináć iże sie wiecey domyśláio/
 Bo dowcip przycodzony bérzo ostrzy máio.
 Jeszcze wždy póki Pánno cichusienko chodzi/
 Ale iáko żą mąż idzie to sie piálu godzi.

B

To

Seym Demeurgo.

To iey dość na przebindy/ to już fortugály/
To sie iey ledá stroie beda podobály.
Bá mierzć to nie zádnie/ to wnet trawcá pyta/
Dam co sażesz/ tylko by tak była wšyta.
Játom wczorá widziáta w Roáciele w fary/
Nalozy ná to moy móž/ bo nieborádo stáry.
Choćby nie miał pieniedzy w Żydom zástáwici/
Albo ná mńieźność wzięć przecie musi spráwici.
A iesli iey odmowi starnęć ná kłádu/
To náń gebe rozedrze opleśniáły džiádu.
Snáć ci to bázdo dobrze iáko mie miłátes/
Kiedy dla mey ozdoby pieniedzy zátuies.
Nšettem záwózieta bédzie sie gniewála /
A do kilku dni z móžem nie bédzie gadála.
Kiedyby przyšlo ná to á wladza es miála/
Zárazby tego džiádá záturáć kázála.
Przez co swoich móžo w wóńroec obráćála/
Gdy wíec żonki ná zbytki wšetkie sie pušćzáie.
Báza sobie dodáwáć ná stroie pieniedzy/
Drugi prostał musi dáć w tym zóśtánie w nedzy.
Do zbytku y ludziom we wšytkim ślódliwy/
A Stanowi káždemu iest bázdo zbrádlivy.
Jst miárá w káždoy rzeczy/ sa pewne gránieci/
Ktore skoro przestápiš/ wšytká rzecz ná nice.

Przełoż

Artykuły.

Przetóż postanowiono: co ono przysmąti/
 Do nich młodzieńcy stali/ dziś sposob nie táli.
 Onemáia stać do nich/ bo sie temu godzo/
 Gdyż z przyrodzenia chytre z swych mátek sie robzo.
 Wiec ktore márcypany przedtym przysmowáli/
 Drádzono jásteraż/ áby oddawały.
 Dla tego że młodzieńce w checi zostawiały/
 Im lepiej lorá ciagnął/ to sie násmiewały.
 Ale wy przecie Panny/ nie dźwuycie temu/
 Wášá rzecz goea bedzie záwżé postáremu.
 Pisarzowi że zgrzeszył/ já złe mu niemieycie/
 Jáko sie on z wás smieie/ tak mu też odsmieycie.
 A to postanowienie záwdziężne przyimiecie/
 Co ióž Seym postanowił/ wedle tego życie.

ARTYKUŁ PIĄTY

3 strony porządku domowych.

W Miasteczkach przylazano po opráwić mury/
 Tak w kominách iáł w piecn by nie bylo dziury.
 Blony dobrze zopráwić/ strzynio mieć nábito/
 W izbie ciepło naylepsze ná rzeczpospolita.
 Sciány dobrze podpierać/ y poláć dáchow/
 Byś cie sie w złe chwile nie nábráli stráchow.
 Przelupniowie Bráłowscy niech máła dostátek/
 Żeby zgrożem po mástanie stáli do iáteż.

Seymu Domowego:

Rezmárze niech skupio co moga zapłacić/
Na tych rzeczach w Králowie nie moga wtrácić.
Z Králowá do Przemyślá niechay woża piro/
Nigdzie go nie przedáza drożey iáko żywo.
Tam soli nákupiroby/ niech do Bochnie woża/
Rostownie ta spienieža za pomo ca Boża.
K ma pieniedzy názbýt/ nie umie ich wżyć/
Nie škoda by sie frántom w niego zadłużyc.
Wy hogarze ściśacie/ áże piseza groźe/
Rostazano páchotkom wdzieleć potrośe.
Bo tátomstwo niebezpieczne iest przekleństwem brzyde/
Sam tego nie pożyjesz/ wdzielejże w żytkin. (Kim/
Góciw nie masz pieniedzy/ nápijże sie wody/
Abo min/ á nie wstepny nigdzie do gospody.
Bo teraz rostazano w żytkin chdożiemcom/
Rbábtli nie borgowác/ tylko swym zháie mcom

ARTYKUŁ SZOSTY.

Z Pryny Rzemieśników.

Rzemieśnicy/ wy firzeście swoje powinnosci/
W ten czas nalepię drzyicie gdy namolecey gości.
Dwiaszczyna Seym w Wárszawie rancie wáse żniwo/
Ráczmarze macie oddyt ná Wáreckie pivo.
Szewcy powinni chodzie w borách polátani/
Rządcy w naygorbzych sulniách zewoś od od rápani.
Zindm...

Artykuły.

Kuśnierczycy w magierkach niechay śmie chodzą/
 Górbarze skory w zolach niech te dobrze drodzą/
 Kupcy by się zadłużyc niechay bankietuia/
 Na iarmarku w Lublinie tego powetnia.
 Cyrulicy/ Białwierzcy/ nie leczą się sami/
 A Prokuratorowie bawia się fałszami.
 Kłynarze winni głod mścić/ naczęściey bez chleba/
 A Kłaczom co na gorze łoskule mieć trzeba.
 Czajniczy w szpetnych czaplach Kuśnierz bez kozuchá/
 Malarz dom nayszpetniejszy/ miasto z tego duchá.
 Mularz ma mieć dziurawy piec/ á Bloniarz blony/
 Cieślá chátupe zgnila/ dla dzieci dla żony.
 Ławer w szem Kzemiesznikom mocnie przykazał/
 Seby w swym niedostatku innym dogadzał.
 Chromym dziadom kazano/ by nie tancowali/
 Slepym by przez spekuty oczu nie psowali.
 Głuchym też pozwolono nie słuchać kazania/
 Niemym zaś zázazano zbytniego mówienia.
 A do tego ściana by nie wspominała.
 Ani żeby sąsami/ tysiącami mierzała.
 O Walántem iak dawno nęch już nie spiewaia/
 Bo wiem to za nawiergo rośkoś drudzy maia.
 Owa by złe sprawy były zabranione/
 Seym tak postak postanowił á dobre pozwolne.

Gayhu Domowego

Atory Pan portki lata/ a sukno nienie/

Wtym każdy pacholeł mało wystugule.

Przyjdź do bawra w Soborze porano/
Jedno nie wiem co t: t pólnego po mnie/
Jam to rozumiał i xby na obiad/
Wszel y kradzenie mnie eam o myśliot/
Bo tu Pan skopy/ ełt mi poriadzio/
W kuchynie maś niz poludnie nadchozja
Rucharz sie gniewa chodzi w foto kuchnie
Lzie moze mu sie rostopic y maśto/
Jatzyhy woldzes ze nie barto klasie/
Dzie w ezera Paniey w weszzyt y late/
Czemu to late nie dohrze wworzelo/
Panu w garnusku trocha pawa zgrzano/
Do stola lata w poludnie gotowde/
Gotny do stola Pan nachlopeca wola/
Gela sie cacza ledwie nie tywa/
Wnet na palnustu przyzi ali gorczyce/
Rtemu Teczniuna herwarczana kaska/
Jesze Pan przy leali macie dofiel/
Wiek bleha nobie stady ciebo sepea/
Ch'eb ali peclastiem z pieczaj wygaranio/
Pan za czelabjre stazat do dianal/
Ida jniuatoe dragiemu brzy setel/
Chlopie przed Panem w odrapancy h'awio/
Nurca zla portki podartei wbiac rzye/
Wyskech lato sejepa/ ledwie tyw od globa/
A panga przecie zlot zlem nazywa/
Slapaga grabnoi zgnie ryle zwoorol/
Kedy Pan skopy zordidazy h'eddy/
Dorwa nizowa piponica na zollu/

Est bylo pda/
Pyat sio o mna/
Belem berzo...
Al mi nie mna/
Wkyscy mualia/
Biehu sie godzi/
Coraz rodmuchnu/
Wkyslo wygasto/
Ognisko puste/
Ne to late/
Do ognia malal/
Ne nie stono/
By poanito mae/
Po wino gola/
Zgrzanego pawa/
Do polowice/
Vciecha naha/
Rale is nozic/
Mowl iuz niekco/
Zle go pylala/
Jako y ranc/
Co sie mu isie chae/
Jako loti prawin/
Trzeba to zasye/
Dobrego roba/
Tat ci bywa/
Wtedy nie sporol/
Uchleb mae wardy/
Blada pacholtu/
Z A M-

Z A M K N I E N I E

COm napisał światu gwoli/ to światu obdanie/
 A com sobie zachował/ z tym się iężeje tale.
 Czymech światu zaświecił/ niech to goś iasnie/
 Nie dawno się wynieciło/ nie długo zagasnie.
 Nie oddała iednemu/ darcie to wżytłim/
 Sławy za to niepragne/ wole to z pożytkiem.
 Inż też głowa nie moia/ wielk się na dot schylił/
 Boie się bym pochwili Paćierze nie zmylił.
 Czego świat po mniepragneł/ a to się wciąż był/
 Maydziech sobie innego/ coby was rośmiegł.
 Ja też nie dbam żebyś mie we wżytłim pochwalił/
 W czym ci się nie podobą w tym sobie poprawił.

